

Uppdragsbeskrivning för Vattensamordningsgruppen

Jenny Leonardsson
(Utkast 2018-10-08)

Innehåll

Bakgrund.....	3
EU:s vattendirektiv och svensk lagstiftning.....	3
Vatten i det kommunala arbetet.....	3
Syfte med Vattensamordningsgruppen.....	4
Vision.....	4
Mål / Uppdrag.....	4
Avgränsning.....	4
Uppföljning.....	4
Organisation.....	5
Vattensamordningsgruppen.....	5
Styrgruppen.....	6
Arbetsgrupper.....	6
Miljöskyddsnämnden.....	6

Vatten är människans viktigaste livsmedel!

Vatten är en förutsättning för allt levande på jorden!

Vatten är en resurs som vi ska värna om!

Bakgrund

EU:s vattendirektiv och svensk lagstiftning

Sedan år 2000 finns ett gemensamt regelverk inom EU, EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG; s.k. EU:s vattendirektiv). Vattendirektivets två grundpelare är att värna ett naturligt växt- och djurliv i vatten och att säkerställa tillgång till rent vatten för dricksvattenproduktion. EU:s vattendirektiv har införts i Svensk lagstiftning genom 5 kap. miljöbalken och förordning (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön (s.k. Vattenförvaltningsförordningen). Det övergripande målet med vattenförvaltningsarbetet är att uppnå god ekologisk, kemisk och kvantitativ vattenstatus. Det innebär att användningen av mark och vatten utvecklas så att den långsiktigt bevarar ekologiska funktioner, förebygger hälsofarliga ämnen och gynnar god dricksvattenkvalitet.

Vatten i det kommunala arbetet

Kommunfullmäktige beslutade den 2 februari 2017 (KF § 59) att Miljöskyddsnämnden ska samordna och driva kommunens arbete med vattenvårdsfrågor i enlighet med EU:s vattendirektiv. I Flerårsstrategi 2017-2019 framgår att i kommunens verksamhet ska särskilt fokus läggas på att förstärka arbetet med vattenfrågorna utifrån EU:s vattendirektiv, samt att miljöarbetet ska ha en tydlig koppling till de nationella miljömålen.

Inom Alingsås kommun finns således en politisk ambition om ett ökat fokus på vattenfrågor och i synnerhet EU:s vattendirektiv. Att organisera detta i en förvaltningsöverskridande Vattensamordningsgrupp är ett effektivt sätt att sätta fokus på och intensifiera arbetet med konkreta åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i kommunens samtliga vattenförekomster.

Vatten är en fråga som berör arbetet inom många olika nämnder och förvaltningar.

- Kommunstyrelsen och därmed kommunledningskontoret ansvarar för kommunens övergripande strategiska mål, riktlinjer och ramar. Vilket inbegriper ett övergripande strategiskt ansvar för planeringen av användning av mark och vatten.
- Tekniska nämnden och därmed tekniska förvaltningen ansvarar för utbyggnad och drift av
  - kommunalt dricksvatten
  - kommunalt avlopp
  - dagvattenanläggningar
- Samhällsbyggnadsnämnden och därmed samhällsbyggnadskontoret ansvarar för plan- och byggärenden, och påverkan på miljön enligt plan- och bygglagen.
- Miljöskyddsnämnden och därmed miljöskyddskontoret ansvarar för att
  - samordna och driva kommunens arbete med vattenvårdsfrågor
  - prövning och tillsyn enligt miljöbalken, däribland miljöfarlig verksamheter, enskilda avlopp, jordbruk och hästgårdar samt tillsyn av dricksvatten.

I Miljöskyddsnämndens flerårsstrategi 2017-2019 framgår att Miljöskyddskontoret tillsammans med berörda förvaltningar åtar sig att arbeta fram en handlingsplan för hur Alingsås kommun ska arbeta för EU:s vattendirektiv. Handlingsplan för god vattenstatus i Alingsås kommun arbetades fram under 2017 och antogs av Kommunfullmäktige den 26 september 2018.

Syfte med Vattensamordningsgruppen

Syftet med en förvaltningsöverskridande vattensamordningsgrupp är att samla kompetensen inom vattenfrågorna som berör olika verksamheter, skapa samsyn och samverka. Syftet är också att tillsammans reda ut och prioritera olika behov och vattenrelaterade problem, samt skapa förutsättningar och/eller arbetsgrupper som utreder vidare och hittar lösningar. Genom samordning effektiviseras verksamheternas arbete med åtgärder kopplade till vattenfrågor, och risken för att åtgärder genomförs som motverkar varandra reduceras. Målet är en lösningsorienterad grupp som ska söka efter bästa möjligheterna till utveckling och förbättring av vattenhantering i Alingsås.

Vision

Långsiktigt hållbar användning av Alingsås kommuns vattenresurser och god vattenkvaliteten i samtliga vattenförekomster.

Mål / Uppdrag

Vattensamordningsgruppen ska:

- Strukturera och organisera kommunens arbete med vattenrelaterade åtgärder.
- Fungera som ett stöd för kommunens arbete med vattenfrågor, bl.a. som remissinstans för enskilda ärenden (ex. detaljplaner), och diskussionsgrupp för strategiska frågor.
- Identifiera brister och fånga in behov, skapa förutsättningar för en projektgrupp/arbetsgrupp att jobba med förbättringsförslag och lämpliga åtgärder, eller planer och strategier som behövs för kommunens fortsatta arbete med vattenrelaterade frågor.
- Lyfta vattenrelaterade frågor till chefer, medarbetare och nämnder.
- Samla in information om vattenrelaterade frågor från olika arbetsgrupper samt förmedla denna information mellan arbetsgrupperna.
- Kontinuerlig omvärldsbevakning, informera om vattenrelaterade aktiviteter, undersöknings- och forskningsresultat, samt aktuell lagstiftning inom området.
- Driva på arbetet med åtgärderna inom Handlingsplanen för god vattenstatus och därmed åtgärderna i Vattenmyndigheternas Åtgärdsprogram för vatten, samt sköta kommunens årliga återrapportering till vattenmyndigheten gällande genomförandet av vattenmyndighetens åtgärdsprogram.
- Ansöka om bidrag för vattenrelaterade åtgärder eller projekt, t.ex. LOVA-bidrag.

Avgränsning

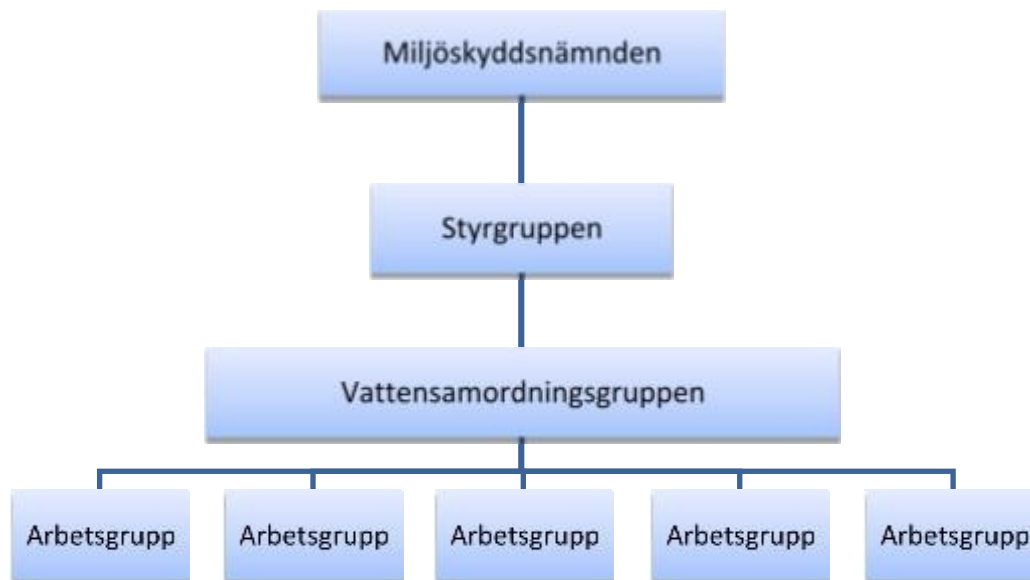
Vattensamordningsgruppen övertar inget ansvar som respektive nämnd och förvaltning har, utan samordnar åtgärderna för att möjliggöra mest nytta för kommunens resurser. Respektive förvaltning eller projektägare ansvarar för att projekten eller arbetsgrupperna blir genomförda och tillsatta.

Uppföljning

- Vattensamordningsgruppen ska återrapportera verksamheten till Miljöskyddsnämnden per tertial i delårsboksluten, vår och höst, samt i årsbokslut.
  - Avdelningschef för Vattensamordningsgruppens samordnare är ansvarig för återrapporteringen i samarbete med samordnaren.
- Revidering av uppdragsbeskrivningen ska ske minst var fjärde år. Nästa revidering ska vara genomförd senast januari 2023.

Organisation

Arbetet med vattenfrågorna i kommunen kräver samarbete mellan förvaltningar, en långsiktig och hållbar tidsplanering samt personalresurser.

Vattensamordningsgruppen

Vattensamordningsgruppen ska bestå av representanter från förvaltningar som på ett eller annat sätt berörs av förvaltningen av kommunens vatten, direkt eller indirekt. I vattensamordningsgruppen samlas olika kompetensområden, bland annat Vatten och Avlopp, Enskilda avlopp, Dagvatten, Föroreningar, Dricksvatten, Samhällsplanering, Exploatering av mark och vatten, Strategiskt arbete i kommunen och Vattenvård. Vattensamordningsgruppens sammansättning kan variera över tid allt efter vilka kompetenser som efterfrågas. Vattensamordningsgruppens ansvar är att samordna, skapa samsyn och identifiera behov, samt skapa förutsättningar för identifierade projekt.

Vattensamordningsgrupp

Funktion i gruppen	Förvaltning
Samordnare	Miljöskyddskontoret
Enskilda avlopp	Miljöskyddskontoret
VA-nät	Tekniska förvaltningen
VA-anläggningar	Tekniska förvaltningen
Detaljplaner/Översiktsplan	Samhällsbyggnadskontoret
Bygglovsärenden	Samhällsbyggnadskontoret
Exploateringsfrågor	Kommunledningskontoret
Kommunövergripande strategiska frågor	Kommunledningskontoret

Vid behov bjuds ytterligare sakkunniga personer in till mötet.

Tidsåtgång

Vattensamordningsgruppen träffas ca 10 gånger per år, ungefär 2 timmar per gång.

Emellan mötena behövs arbetstid till att följa upp beslut eller arbetsuppgifter inför nästa möte.

Varje person behöver således ca 40 timmar per år.

Styrgruppen

Styrgruppen består av personer med mandat att fatta beslut över sin specifika verksamhet samt har personalansvar över deltagare i Vattensamordningsgruppen. Styrgruppens ansvar är bl.a. att hålla sig informerade om vattensamordningsgruppens arbete och besluta i övergripande frågor avseende t.ex. olika projekt och arbetsgrupper. Styrgruppens sammansättning kan variera över tid allt efter vilka kompetenser som efterfrågas i Vattensamordningsgruppen.

Styrgrupp

Ordinarie funktion	Ansvar
chef Livsmedel & Hälsa	Resursägare för samordnare
chef Miljö & Vatten	Resursägare för miljöinspektör
chef Vatten & Avlopp	Resursägare för VA-ingenjörer
chef Planer & Bygglov	Resursägare för planarkitekt och bygglovshandläggare
chef Tillväxt & Exploatering	Resursägare för exploateringsingenjör och miljöstrateg

Tidsåtgång

Styrgruppen träffas minst fyra gånger per år, samt vid behov.

Arbetsgrupper

Vattensamordningsgruppen kan identifiera ett behov av en arbetsgrupp för att t.ex. genomföra ett projekt, ta fram ett strategiskt dokument eller en plan. Vattensamordningsgruppen kan då initiera bildandet av denna arbetsgrupp genom att ta fram en översiktlig projektbeskrivning med syfte och mål, samt förslag till projektledare och projektgrupp, detta lämnas sedan till styrgruppen som beslutar om inrättandet av arbetsgruppen. Ansvaret för projektets genomförande eller arbetsgruppens arbete lämnas därefter över till projektägaren. Arbetsgruppen förväntas återrapportera om arbetets fortskridande till vattensamordningsgruppen.

Befintlig arbetsgrupp:

- Uppströmsgrupp (spillvattenavlopp) – är en idag befintlig arbetsgrupp med projektledare, projektplan, osv.

Identifierade behov:

- VA-plan / VA-utbyggnad / VA-strategier
- Dagvattenplan (policy, handbok, åtgärdsplan)
- Blåplan/Vattenplan – inkl. strategier för vatten i samhällsplaneringen
- Översvämnings- och skyfallshantering
- Klimatanpassningsstrategi
- Provtagningar
- Släckvattenutredningsstrategi
- Vandringshinder i Lillån
- Säveåns vattenråd
- Våtmarksplan

Miljöskyddsnämnden

Miljöskyddsnämnden har, sedan februari 2017, det samlade ansvaret för att samordna och driva kommunens arbete med vattenfrågorna i enlighet med EU:s vattendirektiv. Återrapportering till Miljöskyddsnämnden sker per tertial i delårsboksluten (vår och höst) samt årsbokslutet.